

Directie Directe Belastingen

Notitie

Auteur

Notitienummer

DB 2007-00196 N

Datum

1 juni 2007

Rubriek

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen

Onderwerp

Rechtsbescherming fiscaal loongegeven

Bijlage(n)

Aan

de Staatssecretaris

Via

de [] voor Fiscale Zake
de [] Belastingdienst

Medeparaaf

AFP
Team Handhavingsbeleid

Van

de [] Directe Belastingen

CC

Minister, B&C/V&C, []

Aanleiding en probleemstelling

Het toetsingsinkomen voor de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) is het verzamelinkomen voor de IB, of als dat ontbreekt, het belastbaar (jaar)loon voor de LB zoals dat uit de jaaropgaaf blijkt. Dit zijn begrippen die uit de fiscaliteit afkomstig zijn. Bij de totstandkoming van de Awir is aangegeven dat de Belastingdienst (blauw) het toetsingsinkomen vaststelt en dat voor bezwaar en beroep de fiscale rechtsgang van toepassing is. De bestuursrechter (die over de hoogte van de toeslagen oordeelt) hoeft zich daardoor niet in te laten met de vraag of het verzamelinkomen of het belastbare loon op het juiste bedrag is vastgesteld.

Rechtsbescherming tegen een onjuiste vaststelling van het belastbare loon als zodanig is er niet. Weliswaar kan bezwaar worden gemaakt tegen de maandelijks ingehouden loonbelasting, maar dit volstaat niet om na afloop van het jaar het daaraan ten grondslag liggende loongegeven ter discussie te stellen bij de inspecteur. Het vaststellen van het belastbare loon vindt plaats door de werkgever die dit na afloop van het kalenderjaar richting de werknemer communiceert door middel van de jaaropgaaf. Als de jaaropgaaf niet klopt en de werkgever geen herziene jaaropgaaf afgeeft, heeft de werknemer geen rechtsmiddelen om hiertegen te ageren. Dit werkt onder meer door naar de toeslagen. Op dit moment is de omvang van het probleem niet bekend. Er zijn weliswaar bezwaarschriften binnengekomen die

betrekking hebben op het loongegeven, maar in veel gevallen gaat dit om eenvoudig op te lossen kwesties, bijvoorbeeld zaken waarin gegevens verkeerd zijn overgenomen, waarin onjuiste sofinummers zijn gebruikt enz.

Overigens zal bij de invoering van de basisregistratie inkomen (BRI) dit probleem opgelost zijn, omdat de Belastingdienst (blauw) dan het belastbare loon na afloop van het kalenderjaar als authentiek loongegeven gaat vaststellen. Rechtsbescherming wordt dan geboden op het moment dat het loongegeven door een ander bestuursorgaan (waaronder Belastingdienst/Toeslagen) wordt gebruikt. Als op een toeslagbeschikking een onjuist loongegeven wordt vermeld als toetsingsinkomen, kan belanghebbende dus naar de (fiscale) rechter. De BRI zal naar verwachting in werking treden op 1 januari 2009 (met gegevens over 2008).

In de huidige systematiek is er echter sprake van een tekort aan rechtsbescherming voor toeslaggerechtigden.

Advies

De gevallen waarin het gebrek aan rechtsbescherming knelt, beperken zich tot situaties waarin er inhoudelijk discussie is over de hoogte van het belastbare loon. Naar verwachting komt dat niet veelvuldig voor. Wij adviseren u niettemin om te kiezen voor een aanpassing van de Awir, zodat de rechtsbescherming volledig is gewaarborgd.

Oplossing 1: introduceren 'loonbeschikking' via wetswijziging

Er kan voor worden gekozen om tot aan de invoering van de BRI-wetgeving in de Awir te regelen dat bij een geschil over de hoogte van het belastbare loon de inspecteur het loon bij voor bezwaar vatbare beschikking vaststelt. Deze wetswijziging zal dan met terugwerkende kracht tot en met 2005 in werking moeten treden. Dat is het jaar waarin voor het eerst toeslagen zijn uitbetaald. Het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2008 lijkt ons het meest voor de hand liggende wetsvoorstel om de wijziging in op te nemen. Vooruitlopend op de wetswijziging zou dan een goedkeurend beleidsbesluit kunnen worden uitgevaardigd, zodat de thans liggende bezwaarschriften op korte termijn door de Belastingdienst kunnen worden afgedaan.

Argumenten pro:

- een wettelijke regeling biedt de burger voldoende bescherming;
- een wettelijke regeling geeft naar buiten toe een solide beeld van de Belastingdienst.

Kanttekeningen:

- de periode waarvoor we een wetswijziging realiseren, is relatief kort (2005-2009);

- een aanpassing van de Awir is minder volledig dan een wetswijziging waarbij de bepalingen uit het BRI-wetsvoorstel die betrekking hebben op het vaststellen van het authentieke loongegeven naar voren worden gehaald; niettemin lijkt dit voor de uitvoering van toeslagen voldoende;
- naast de Awir zal ook de Wet kinderopvang voor het jaar 2005 moeten worden aangepast, aangezien voor dat jaar de Awir nog niet van toepassing was; hiervoor zal stas OC&W moeten worden geraadpleegd, aangezien de WKO tegenwoordig onder haar bevoegdheid valt;

Oplossing 2: aanpassing van het loon door inspecteur en zonodig aangifte IB laten doen

Als er een geschil bestaat met de inspecteur over de hoogte van het belastbare loon, dan kan er als alternatief voor worden gekozen om de belanghebbende aangifte IB te laten doen. Op grond van de huidige wettelijke regeling volgt dan een nihil-aanslag waarbij het verzamelinkomen bij voor bezwaar vatbare beschikking wordt vastgesteld. Daarmee is de rechtsbescherming rond. Daarnaast is de belanghebbende erbij gebaat om aangifte te doen indien er een inhoudelijk geschil is over de hoogte van het loon¹ aangezien (vrijwel) altijd ook de ingehouden loonheffing onjuist is.

Argumenten pro:

- kan worden toegepast op basis van de huidige wettelijke regeling en voorkomt daarmee wetswijziging (en dus veel werk) voor een relatief korte periode;
- in het gros van de gevallen volstaat ambthalf herziening van de toeslag; uitsluitend als belanghebbende geen gelijk krijgt van de inspecteur, moet hij aangifte IB doen;
- veelal zal bij bezwaar tegen de hoogte van het loon ook de ingehouden loonheffing in het geding zijn, zodat een teruggaaf via de IB al vanzelf in beeld komt;
- het doen van aangifte IB is eenvoudig, aangezien het alleen over het belastbare loon gaat; bovendien zal in veel gevallen met ingang van 1 januari 2008 het loon worden vooringevuld.

Kanttekeningen:

- zolang geen aangifte IB wordt gedaan, blijft het vastgestelde loon niet voor bezwaar vatbaar;
- het doen van aangifte IB zonder dat daarvoor fiscale noodzaak is, komt mogelijk niet goed over bij de burger.

¹ Belastbaarheid vergoeding, tijdstip genieten, terugbetaling van loon, uitbetaling van loon aan erven bij overlijden etc.

Directie Directe Belastingen

1/6 chroscin

13/6 gesc

Notitie

Ter advisering

13/6 Retour van Stas

Auteur

Notitienummer

152
DB 2007-00196 N

Datum

1 juni 2007

Rubriek

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen

Onderwerp

Rechtsbescherming fiscaal loongegeven

Bijlage(n)

Aan

de Staatssecretaris

Via

de [redacted] 2/6
de [redacted] voor Fiscale Za 1/6
de [redacted] Belastingdienst 1/6

Medeparaaf

AFP
Team Handhavingsbeleid

Van

de [redacted] Directe Belastingen 1/6

CC

Minister, B&C/V&C, [redacted] [redacted] [redacted]

Aanleiding en probleemstelling

Het toetsingsinkomen voor de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) is het verzamelinkomen voor de IB, of als dat ontbreekt, het belastbaar (jaar)loon voor de LB zoals dat uit de jaaropgaaf blijkt. Dit zijn begrippen die uit de fiscaliteit afkomstig zijn. Bij de totstandkoming van de Awir is aangegeven dat de Belastingdienst (blauw) het toetsingsinkomen vaststelt en dat voor bezwaar en beroep de fiscale rechtsgang van toepassing is. De bestuursrechter (die over de hoogte van de toeslagen oordeelt) hoeft zich daardoor niet in te laten met de vraag of het verzamelinkomen of het belastbare loon op het juiste bedrag is vastgesteld.

Rechtsbescherming tegen een onjuiste vaststelling van het belastbare loon als zodanig is er niet. Weliswaar kan bezwaar worden gemaakt tegen de maandelijks ingehouden loonbelasting, maar dit volstaat niet om na afloop van het jaar het daaraan ten grondslag liggende loongegeven ter discussie te stellen bij de inspecteur. Het vaststellen van het belastbare loon vindt plaats door de werkgever die dit na afloop van het kalenderjaar richting de werknemer communiceert door middel van de jaaropgaaf. Als de jaaropgaaf niet klopt en de werkgever geen herziene jaaropgaaf afgeeft, heeft de werknemer geen rechtsmiddelen om hiertegen te ageren. Dit werkt onder meer door naar de toeslagen. Op dit moment is de omvang van het probleem niet bekend. Er zijn weliswaar bezwaarschriften binnengekomen die

betrekking hebben op het loongegeven, maar in veel gevallen gaat dit om eenvoudig op te lossen kwesties, bijvoorbeeld zaken waarin gegevens verkeerd zijn overgenomen, waarin onjuiste sofinummers zijn gebruikt enz.

Overigens zal bij de invoering van de basisregistratie inkomen (BRI) dit probleem opgelost zijn, omdat de Belastingdienst (blauw) dan het belastbare loon na afloop van het kalenderjaar als authentiek loongegeven gaat vaststellen. Rechtsbescherming wordt dan geboden op het moment dat het loongegeven door een ander bestuursorgaan (waaronder Belastingdienst/Toeslagen) wordt gebruikt. Als op een toeslagbeschikking een onjuist loongegeven wordt vermeld als toetsingsinkomen, kan belanghebbende dus naar de (fiscale) rechter. De BRI zal naar verwachting in werking treden op 1 januari 2009 (met gegevens over 2008).

In de huidige systematiek is er echter sprake van een tekort aan rechtsbescherming voor toeslaggerechtigden.

Advies

De gevallen waarin het gebrek aan rechtsbescherming knelt, beperken zich tot situaties waarin er inhoudelijk discussie is over de hoogte van het belastbare loon. Naar verwachting komt dat niet veelvuldig voor. Wij adviseren u niettemin om te kiezen voor een aanpassing van de Awir, zodat de rechtsbescherming volledig is gewaarborgd.

Akkoord

Oplossing 1: introduceren 'loonbeschikking' via wetswijziging

Er kan voor worden gekozen om tot aan de invoering van de BRI-wetgeving in de Awir te regelen dat bij een geschil over de hoogte van het belastbare loon de inspecteur het loon bij voor bezwaar vatbare beschikking vaststelt. Deze wetswijziging zal dan met terugwerkende kracht tot en met 2005 in werking moeten treden. Dat is het jaar waarin voor het eerst toeslagen zijn uitbetaald. Het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen 2008 lijkt ons het meest voor de hand liggende wetsvoorstel om de wijziging in op te nemen. Vooruitlopend op de wetswijziging zou dan een goedkeurend beleidsbesluit kunnen worden uitgevaardigd, zodat de thans liggende bezwaarschriften op korte termijn door de Belastingdienst kunnen worden afgedaan.

Argumenten pro:

- een wettelijke regeling biedt de burger voldoende bescherming;
- een wettelijke regeling geeft naar buiten toe een solide beeld van de Belastingdienst.

Kanttekeningen:

- de periode waarvoor we een wetswijziging realiseren, is relatief kort (2005-2009);

- een aanpassing van de Awir is minder volledig dan een wetswijziging waarbij de bepalingen uit het BRI-wetsvoorstel die betrekking hebben op het vaststellen van het authentieke loongegeven naar voren worden gehaald; niettemin lijkt dit voor de uitvoering van toeslagen voldoende.
- naast de Awir zal ook de Wet kinderopvang voor het jaar 2005 moeten worden aangepast, aangezien voor dat jaar de Awir nog niet van toepassing was; hiervoor zal stas OC&W moeten worden geraadpleegd, aangezien de WKO tegenwoordig onder haar bevoegdheid valt;

Oplossing 2: aanpassing van het loon door inspecteur en zonodig aangifte IB laten doen

Als er een geschil bestaat met de inspecteur over de hoogte van het belastbare loon, dan kan er als alternatief voor worden gekozen om de belanghebbende aangifte IB te laten doen. Op grond van de huidige wettelijke regeling volgt dan een nihil-aanslag waarbij het verzamelinkomen bij voor bezwaar vatbare beschikking wordt vastgesteld. Daarmee is de rechtsbescherming rond. Daarnaast is de belanghebbende erbij gebaat om aangifte te doen indien er een inhoudelijk geschil is over de hoogte van het loon¹ aangezien (vrijwel) altijd ook de ingehouden loonheffing onjuist is.

Argumenten pro:

- kan worden toegepast op basis van de huidige wettelijke regeling en voorkomt daarmee wetswijziging (en dus veel werk) voor een relatief korte periode;
- in het gros van de gevallen volstaat ambthalfve herziening van de toeslag; uitsluitend als belanghebbende geen gelijk krijgt van de inspecteur, moet hij aangifte IB doen;
- veelal zal bij bezwaar tegen de hoogte van het loon ook de ingehouden loonheffing in het geding zijn, zodat een teruggaaf via de IB al vanzelf in beeld komt;
- het doen van aangifte IB is eenvoudig, aangezien het alleen over het belastbare loon gaat; bovendien zal in veel gevallen met ingang van 1 januari 2008 het loon worden voorgevuld.

Kanttekeningen:

- zolang geen aangifte IB wordt gedaan, blijft het vastgestelde loon niet voor bezwaar vatbaar;
- het doen van aangifte IB zonder dat daarvoor fiscale noodzaak is, komt mogelijk niet goed over bij de burger.

*Oplossing 2 lijkt me
gelet op beperkte periode prima.*

¹ Belastbaarheid vergoeding, tijdstip genieten, terugbetaling van loon, uitbetaling van loon aan erven bij overlijden etc.